

Schoolgids

2017 - 2018

Locaties:

Bonn:

Bonn International School (BIS)
Martin-Luther-King-Straße 14
53175 Bonn

Keulen:

Internationale Friedenschule Köln (IFK)
Neue Sandkaul 29
50859 Köln

Scan hier voor meer
informatie!

bibelebonnsebergschool.de

Inhoudsopgave

1. Een woord vooraf	4
Waarom een schoolgids	
Wat staat er in deze schoolgids?	
2. Een schets van onze school	5
Organisatie	
Situering van de school	
Schoolgrootte en achtergrond van de leerlingen	
3. Waar de school voor staat	8
4. Het onderwijs	8
Groep 1 en 2	
Groep 3	
Groep 4 t/m 8	
Cultuurlessen alle groepen	
Huiswerk	

5.	De zorg voor de leerlingen	19
	De opvang van nieuw leerlingen	
	Het volgen van de vorderingen van de leerlingen	
	De zorg voor leerlingen met specifieke behoeften	
	De begeleiding van de leerlingen naar vervolgonderwijs	
	De verslaggeving van gegevens over leerlingenprestaties	
	De algemene gang van zaken bij tussentijds vertrek van een leerling	
6.	De ouders	24
	Het belang van de betrokkenheid van ouders	
	Klachtenregeling	
7.	Kwaliteitsbeleid	26
8.	Praktische zaken	27
9.	Contactgegevens	29
	Intern	
	Extern	
	Schoolverzekering	
Bijlage 1	Aanmelding/Inschrijfformulier	31
Bijlage 2	Jaarkalender	36
Bijlage 3	Kerdoelen	38

Scan hier voor meer informatie!

1. Een woord vooraf

1.1 Waarom een schoolgids voor ouders en belangstellenden?

Deze schoolgids is bedoeld om u te informeren over het onderwijs op onze school. De gids geeft u inzicht in de lesprogramma's van onze school. Het geeft aan waar onze school voor staat en wat u van ons mag verwachten.

U kunt ons altijd aanspreken op de inhoud van de gids. Bent u van mening dat wij iets niet waarmaken, dat er iets niet goed gaat of beter kan? Laat het ons weten. Dan kunnen we samen met u werken aan een nog betere kwaliteit van ons onderwijs.

1.2 Wat staat er in deze schoolgids?

- het onderwijs dat wij verzorgen;
- onze manier van lesgeven;
- hoe wij de leerlingen begeleiden;
- de samenwerking met de ouders;
- de resultaten die onze school bereikt.

De schoolgids bevat uiteraard ook veel praktische informatie. De schoolgids sluit aan bij het schoolplan. Hierin is voor een periode van vier jaar uitgebreid beschreven hoe ons onderwijs in elkaar zit en wat de plannen zijn om een goede school te blijven.

2. Een schets van onze school

2.1 Organisatie

De BibleBonnseBergschool is officieel als NTC-locatie basisonderwijs (Nederlandse Taal en Cultuur-locatie) bij de Stichting NOB (Nederlands Onderwijs in het Buitenland) te Voorburg aangemeld.

De eerste lessen werden in augustus 1991 gegeven en sinds 1992 is de school geregistreerd bij de Kamer van Koophandel onder de Naam “Stichting Nederlands Onderwijs Bonn”, afgekort tot SNOB.

De school is een Nederlandse stichting met een beleidsvormend bestuur dat bestaat uit vier leden : voorzitter, penningmeester, secretaris en toehoorder.

Het bestuur is eindverantwoordelijk, en richt zich hoofdzakelijk op financieel-, personeel- en locatiebeleid. Daarnaast is ook public relations een belangrijke bestuurlijke taak.

Het onderwijsteam bestaat uit

Bonn

Twee leerkrachten en twee klassenassistenten voor alle groepen

Keulen

Twee leerkrachten en een klassenassistente voor alle groepen

Scan hier voor meer informatie!

De leerkrachten zorgen ervoor, in samenwerking met bestuur, dat het beleid zoals dit is vormgegeven in de schoolgids en het schoolplan (volgens de aanwijzingen van de onderwijsinspectie en de Stichting NOB in Nederland) wordt nageleefd.

Team en bestuur hebben beiden hun taakomschrijving vastgelegd. Aan het begin van het schooljaar wordt er een jaarprogramma i.s.m. het team gemaakt.

Ter ondersteuning van de school is er zowel in Bonn als in Keulen een aparte ouderraad. De rol van de ouderraad is organiserend en ondersteunend. De ouderraad heeft een ondersteunende functie bij het beheer van de bibliotheek en bij het organiseren van het Sinterklaasfeest, Koningsdag, zomerfeest of excursies.

Wilt u meehelpen in de ouderraad dan kunt u dit aan de leerkrachten melden.

2.2 Situering van de school

De lessen vinden plaats op de volgende locaties in Bonn en Keulen:

Bonn
Bonn International School (BIS)
Martin-Luther-King-Straße 14 53175 Bonn

Keulen
Internationale Friedensschule Köln (IFK)
Neue Sandkaul 29 50859 Köln

Scan hier voor meer informatie!

2.3 Schoolgrootte en achtergrond van de leerlingen

Onze leerlingen kunnen we indelen in drie groepen.

Twee groepen bestaan uit leerlingen waarvan beide ouders Nederlandstalig zijn: groep één zijn expats, die vaak Engelstalig onderwijs volgen en groep twee blijft voor onbepaalde tijd en deze kinderen volgen vaak Duits onderwijs.

De derde groep leerlingen komt uit een tweetalig gezin waarvan één ouder Nederlands is. De meeste van deze leerlingen zitten op een Duitse dagschool, gaan meestal niet naar Nederland terug en zijn bij ons op school om een goede basis in het Nederlands te verwerven. Een directe aansluiting aan het onderwijssysteem in Nederland is voor deze groep minder belangrijk. De mogelijkheid om in Nederland te kunnen studeren is wel belangrijk. (meerdere oud leerlingen studeerden en studeren in Nederland).

De leerlingen hebben in ieder geval de Nederlandse of Belgische nationaliteit en goede tot zeer goede mondelinge vaardigheden in het Nederlands.

Onze kleine school kan helaas geen kinderen met ernstige leer en/of gedragsproblemen begeleiden, daarvoor ontbreken de faciliteiten. Ook voor onderwijs van het Nederlands als vreemde taal heeft de school geen voorzieningen.

3. Waar de school voor staat

Doel is het ontwikkelen van de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheden van het Nederlands van kinderen die in Duitsland verblijven. Het streven is aan te sluiten bij het onderwijsniveau dat wordt verwacht bij terugkomst in Nederland.

We richten ons op het toewerken naar de kerndoelen zoals deze door het Ministerie van Onderwijs geformuleerd zijn voor de deelvaardigheden van de Nederlandse taal.

Ons onderwijs is erop gericht, dat in alle groepen toetsen worden afgenomen.

4. Het onderwijs

Bij het maken van het onderwijsprogramma voor de verschillende groepen in het primair onderwijs wordt uitgegaan van de kerndoelen zoals in Nederland geformuleerd voor de Nederlandse taal in het primair onderwijs. Deze kerndoelen geven aan waar onderwijs in de Nederlandse taal in ieder geval naar moet streven. Alle taalaspecten dienen aan de orde te komen op een manier die voor de leerlingen aantrekkelijk blijft.

Het NTC onderwijs is een aanvulling op het onderwijs van de dagschool, de lessen vinden dan ook plaats op maandag- van 15:30 tot 18:00 uur (Bonn) en dinsdagmiddag van 15:00 tot 17:30 uur (Keulen) na afloop van de reguliere school.

Naast de onderwijsprogramma's in de groep, wordt er met projecten gewerkt die schoolbreed zijn of betrekking hebben op de gehele onderbouw of de gehele midden- en bovenbouw.

4.1 Onderwijsprogramma groep 1 en 2

In de groepen 1, 2 wordt thematisch gewerkt waarbij verschillende mappen en materialen gebruikt worden.

- de activiteitenmappen voor groep 1 en 2 van de methode Taal op Maat
- de activiteitenmap Idee van Malmberg
- van beginnende geletterdheid tot lezen van Delubas
- auditieve taalontwikkeling: Wat zeg je? van Marla van Wijk
- ontwikkelingsmaterialen
- bibliotheekboeken / prentenboeken.
- Knutselmateriaal

Aan het einde van de kleuterperiode verwachten we dat de volgende doelen bereikt zijn:

- Is zelfstandig: kan alleen aan een werkje werken.
- Is taakgericht: kan de gestelde opdracht afwerken.
- Is kritisch ten opzichte van eigen werk: is bereid om extra aandacht aan zijn/haar werk te besteden.
- Werktempo: kan binnen een gegeven tijd een werkje afmaken
- Intrinsieke motivatie: is gemotiveerd om mee te werken
- Deelname gesprek en luisterhouding zijn goed.
- Kan klassikale instructie opvolgen
- Werkverzorging is goed
- Cijferkennis tot 10 is goed
- Tegenstellingen zijn gekend
- Kind kan naam schrijven

Letterkennis:

- Kind kan letters bij elkaar zoeken: visuele discriminatie
- Lettergrepen max. 3. klappen van lettergrepen: wat zeg je?
- Auditieve herkenning van de letters
- Auditieve synthese hakken en plakken
- Kind kent minimaal 15 letters

Scan hier voor meer informatie!

Spreken:

- spreekt verstaanbaar NL.
- begrijpt voldoende Nederlands om instructies op te volgen en vragen te beantwoorden

Motoriek:

- kind heeft een voorkeurshand
- fijne motoriek is goed
- kind heeft een goede pengreep
- kind werkt van links naar rechts

Sociaal / emotioneel:

- concentratie is goed
- kind neemt initiatief en kan om hulp vragen
- kind zoekt contact met andere kinderen
- kind heeft geen last van faalangst
- kind voelt zich goed in de klas
- kind durft van zich af te bijten

Verhaalbegrip:

- kan vragen beantwoorden van een verhaal
- kan een voorgelezen verhaal navertellen

Scan hier voor meer informatie!

4.2 Onderwijsprogramma groep 3

Voor groep 3 wordt de methode Veilig leren lezen gebruikt. Een voordeel van deze methode is dat erop verschillend niveaus gewerkt kan worden en dat de kinderen toch allemaal met hetzelfde thema bezig zijn.

Verder maakt groep 3 gebruik van o.a. de volgende materialen:

- bibliotheekboeken, luisterboeken
- letterstempels, letterblokjes en letterdobbelstenen
- taalontwikkelingsmateriaal

De BibleBonnseBerg school verwacht van de leerlingen van groep 3 dat ze de volgende doelen bereiken:

Tussendoelen:

Eind oktober:

1. De kinderen kunnen de korte en de lange klanken van elkaar onderscheiden (a-aa, e-ee, u-uu, o-oo, i-ie).

Eind december:

2. De kinderen kunnen de korte en de lange klanken benoemen en schrijven.
3. De kinderen kennen de spelling van de homofonen (klanken waarbij de koppeling klank-teken niet eenduidig is en die ook niet via het toepassen van spellingsregels kunnen worden achterhaald), te weten oe, ui, eu, ei-ij, au-ou, g-sch).
4. De kinderen lezen korte woorden met afwijkende spellingpatronen.
5. De kinderen kunnen klankzuivere woorden van het type km-, mk-, en mkm ontsleutelen.

Eind maart:

6. De kinderen kennen de spelling van woorden met vaste tekencombinaties, te weten sch- en ng/nk.
7. De kinderen lezen en spellen klankzuivere woorden van het type mmkm en mkmm.

Eindoelen:

Eind juni:

8. De kinderen kunnen klankzuivere woorden van het type km-, mk-, en mkm ontsleutelen zonder eerst de afzonderlijke letters te verklanken.
9. De kinderen lezen en spellen klankzuivere woorden van het type mmkm, mkmm en mmkmm.
10. De kinderen kunnen klankzuivere woorden schrijven.
11. De kinderen lezen korte woorden met afwijkende spellingpatronen en meerlettergrepige woorden.
12. De kinderen herkennen de woorden steeds meer automatisch.
13. De kinderen lezen bij het verlaten van groep 3 op AVI-2 niveau.

Scan hier voor meer informatie!

Huiswerk:

Het inoefenen van nieuwe klanken en het leren lezen neemt voor de meeste kinderen meer tijd in beslag dan de voorziene lestijd, daarom is het belangrijk de geleerde stof thuis te herhalen en regelmatig aandacht aan het lezen te besteden. De kinderen krijgen elke week huiswerk mee, dit zijn onder andere woorden van de week, die dan ook overhoord worden in de vorm van een dictee, maar ook gerichte taalopdrachten. Hierbij is de rol van de ouders eerder begeleidend dan sturend, help uw kind op weg en controleer eventueel of het huiswerk begrepen en gemaakt werd.

4.3 Onderwijsprogramma groep 4 t/m 8

Voor de groepen 4 t/m 8 worden volgende methoden en materialen gebruikt:

- spellingmethode: Taal op Maat
- taalmethode: Taal Actief 4
- bibliotheekboeken, luisterboeken
- taalkwartetspelen woordenschatonderwijs
- woordenschat extra Taal actief 4
- voor begrijpend lezen: Cito-hulpboekje begrijpend lezen en extra oefenmateriaal: van Ajodakt Studerend lezen, Lezen met begrip en Informatieverwerking en Nieuwsbegrip
- Technisch lezen: de map Rebel
- voor de cultuurlessen o.a. de methode "Land in zicht"

Scan hier voor meer informatie!

Taal op Maat: spelling

De leerlijn spelling bestaat uit acht blokken. Ieder blok bevat 8 lessen. In ieder blok worden een aantal spellingcategorieën behandeld, die dan in de loop van het jaar voortdurend worden herhaald. Iedere week maken de kinderen twee spellingslessen. Een deel hiervan wordt als huiswerk gemaakt.

Na les 6 volgt altijd een groot dictee en les 7 en 8 zijn herhalingslessen.

Bij ieder Blok hoort een blad met *woorden van de week*, die de kinderen moeten leren, hierin staan een aantal categoriewoorden waarbij het spellingsprobleem nog eens extra thuis geoefend wordt. Aan het einde van ieder blok volgt er klassikaal een dictee.

De complete hoeveelheid categoriewoorden wordt apart uitgedeeld en door de de kinderen in hun map bewaard. De kinderen krijgen regelmatig een overhoring van de categoriewoorden

Voor spelling wordt met een jaarplanning gewerkt, waarop de kinderen duidelijk kunnen zien wanneer ze wat moeten doen en wat ze moeten leren. Het doel van de spellinglessen is dat de kinderen inzicht krijgen in de regels van ons spellingsysteem en deze regels flexibel kunnen gebruiken.

In groep 4 worden verschillende categorieën geleerd.

In groep 5 worden naast categorieën, de tegenwoordige tijd van de werkwoorden behandeld.

In groep 6 worden categorieën en de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd en de verleden tijd, van zwakke en sterke werkwoorden, behandeld.

In groep 7 wordt naast de categorieën de persoonsvorm herhaald, het vinden van het onderwerp in een zin wordt behandeld, het begrip voltooid deelwoord en het werkwoordelijk gezegde en ook het bijvoeglijk naamwoord komt aan de orde.

In groep 8 worden de laatste categorieën aangeboden en het tot nu toe geleerde wordt intensief geoefend.

Scan hier voor meer informatie!

Taal: Taal actief

In 2015 is er voor de groepen 4,5,6,7 en 8 een nieuwe taalmethode aangeschaft. De leerlijn taal bestaat per jaar uit twee boeken, ieder boek heeft acht thema's. De thema's zijn onderwerpen die de kinderen aanspreken en uitnodigen tot een gevarieerd gebruik van de taal. In ieder thema komen spreken/luisteren, woordenschatontwikkeling, taalbeschouwing en het onderdeel schrijven aan bod. Vanwege de beperkte hoeveelheid tijd, maken wij gebruik van de aangepaste handleiding, die speciaal door het NOB voor NTC scholen is geschreven, met een selectie uit de aangeboden lessen.

Begrijpend lezen en technisch lezen

Voor begrijpend lezen maken we oefeningen uit het CITO hulpboekje "begrijpend lezen".

Om het technisch lezen te verbeteren maken we gebruik van het materiaal van Rebel.

Lezen

We proberen de kinderen te stimuleren boeken uit onze bibliotheek mee te nemen. Er wordt tijd besteed aan vrij lezen, op snelheid lezen, tutor lezen en voorlezen

En ook dit jaar wordt er weer middels een boekenproject veel aandacht aan lezen geschonken. Ook Nederlandse boeken die niet uit onze bibliotheek komen mogen worden opgenomen in het leesoverzicht.

Scan hier voor meer informatie!

Voor een goede taalontwikkeling adviseren wij dat uw kind elke dag minimaal 10 minuten in een Nederlands boek leest.

Probeer ook om samen met uw kind te lezen, als het tempo nog niet zo geweldig is dan graag samen, tegelijkertijd hardop lezen.

Cultuuronderwijs

Voor onderwijs in cultuur maken we o.a. gebruik van de methode Land in Zicht. In deze methode komen geschiedenis, aardrijkskunde en cultuur aan bod, een aantal lessen en ideeën worden hieruit gebruikt.

Ook bij deze lessen komen woordenschat, begrijpend lezen en schrijfopdrachten aan bod.

Natuurlijk is ook een onderdeel van ons cultuuronderwijs het vieren van de Nederlandse feesten en jaarlijkse gebeurtenissen: Prinsjesdag en Kinderboekenweek, gebeurtenissen binnen het Koningshuis, de feestdagen Sinterklaas en Koningsdag worden besproken en gevierd.

Een aantal cultuurlessen zal dit jaar in overleg met het team door een cultuurcommissie worden voorbereid en uitgevoerd. Deze commissie bestaat uit vrijwilligers onder de ouders.

4.5 Huiswerk

Huiswerk is een noodzakelijke aanvulling op het onderwijs. We verwachten van de ouders dat het huiswerk begeleid of gecontroleerd wordt.

Juist omdat we maar weinig tijd hebben en om werkelijk de Nederlandse taal goed te leren gebruiken moet er thuis ook wat gedaan worden.

Een ondersteuning bij het maken van het huiswerk is tot en met groep 6 zeer waardevol, de kinderen moeten echter ook leren de oefeningen zelfstandig te maken, alles wordt op school al voor besproken.

Groep 7 en 8 moeten in staat zijn het huiswerk zelfstandig te maken, een controle blijft wel noodzakelijk.

Een vast onderdeel van het huiswerk is het (voor)lezen van Nederlandse boeken. De school beschikt over een uitgebreide bibliotheek.

De rest van het huiswerk wordt per week of per periode meegegeven.

Wij willen goed onderwijs bieden, dat erop gericht is elke leerling een optimale ontwikkeling te laten doormaken, wij zijn voor:

- gelijkwaardigheid van iedereen
- respect voor elkaar
- goede omgangsvormen
- een veilige en prettige leeromgeving
- gezamenlijke inzet van school, leerling en ouders om de vaardigheden in de Nederlandse taal en cultuur te ontwikkelen en te stimuleren.

In het kader van het NTC-onderwijs is het belangrijk dat ouders en school dezelfde doelen hebben ten aanzien van het te bereiken niveau van Nederlandse taalbeheersing. Zonder de ondersteuning van de ouders is het voor de kinderen heel zwaar om het NTC- onderwijs met een goed resultaat te volgen.

Vergeleken met de basisschool in Nederland, waar zeven lesuren per week aan taal wordt besteed komen onze kinderen met drie uur per week les veel minder in aanraking met de Nederlandse taal.

Omdat de lessen na het normale dagonderwijs plaatsvinden, is het heel belangrijk dat de kinderen met plezier komen.

Dit proberen wij te realiseren door aan de volgende punten veel aandacht te besteden:

- goed sociaal contact tussen de leerlingen
- motivatie van de leerlingen
- dat stimulering van communicatie bevorderd wordt.

5. De zorg voor de leerlingen

5.1 De opvang van nieuw leerlingen

Procedure: Nieuwe leerlingen volgen twee proeflessen, vervolgens is er een intake-gesprek met de ouders.(zie bijlage intake gesprek)

Van belang is dat ouders en kinderen zeer gemotiveerd zijn.

Er moet huiswerk gemaakt worden, de Nederlandse taal moet een plaats in het dagelijks leven innemen en ook de afstanden tussen school en huis mogen niet onderschat worden.

De formele inschrijving vindt plaats door middel van een contract/intakeformulier.

Dit is te vinden op de website (www.bibelebonnsebergschool.de).

De leerkracht ontvangt van de ouders het leerlingdossier van vorige scholen.

Bij het ontbreken van een leerlingdossier verzamelt de leerkracht gegevens op basis van observaties en eventueel toetsen.

5.2 Het volgen van de vorderingen van de leerlingen

Een methode onafhankelijke toets brengt de opbrengst van het onderwijs in beeld. Er wordt daarvoor een toetskalender gehanteerd. We hanteren het volgende toetsschema.

Scan hier voor meer informatie!

Leerstofgebied	Toets	Groep
<i>Taal</i>	<i>Taal voor kleuters Beslissingsblad voor groep 2</i>	<i>1 en 2</i>
<i>Veilig leren lezen</i>	<i>Herfst en wintersignalering</i>	<i>3</i>
<i>Spelling</i>	<i>LVS niet werkwoorden</i>	<i>3 t/m 8</i>
	<i>LVS werkwoorden</i>	<i>7 en 8</i>
<i>Woordenschat</i>	<i>Woordenschattoets</i>	<i>3 en 4</i>
	<i>Leeswoordenschat</i>	<i>5 t/m 8</i>
<i>Lezen</i>	<i>AVI leestoetsen</i>	<i>3t/m 6 (tot niveau AVI 9 bereikt is) 3 t/m 8</i>
	<i>Nieuwe leestoetsen</i>	
<i>Begrijpend lezen</i>	<i>Toetsen begrijpend lezen</i>	<i>4 t/m 8</i>

Toetsresultaten van de leerlingen worden door de leerkrachten in de leerlingenmappen bijgehouden en ook het klassenoverzicht wordt door de leerkracht bijgehouden.

Leerlijnen geven per leergebied aan hoe de leerlingen zich van een bepaald beginniveau moeten ontwikkelen tot de kerndoelen. De belangrijke stappen in dit proces worden tussendoelen genoemd. De leerlijnen en tussendoelen bieden de leerkrachten een leidraad bij het bereiken van de kerndoelen. Tevens zijn zij hierdoor veel beter in staat de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en eventuele achterstanden te signaleren.

In de jaarkalender vindt u wanneer de toetsen worden afgenomen. Deelname aan de toetsen is **verplicht**. De toetsresultaten zijn belangrijk om de voortgang vast te kunnen stellen en het onderwijs daarop af te kunnen stemmen. Voor de onderwijsinspectie dienen de cito-uitslagen als een kwaliteitsmeter.

5.3 De verslaggeving, rapport en oudergesprekken

De school documenteert gedurende de schoolloopbaan de gegevens van de leerlingen in een leerlingenmap. Deze gegevens worden gebruikt om de ontwikkeling van de leerlingen te volgen en dienen als uitgangspunt voor het onderwijs.

Toetsuitslagen, gesprekken met ouders, evt. extra taken voor de leerling en rapportgegevens van de verschillende jaren worden hierin opgenomen.

De kinderen krijgen één rapport aan het einde van het schooljaar en de groepsleerkrachten houden oudergesprekken met de ouders (10 minutengesprek).

5.4 Prestaties

Wij zijn een school waar goede prestaties geleverd worden. De leerlingen die onze school tussentijds verlaten, konden hun schoolloopbaan tot nog toe zonder problemen in Nederland of een ander land voortzetten.

De resultaten bij taal, spelling en grammatica zijn door het afnemen van toetsen, die bij de verschillende methoden en materialen horen, direct vast te stellen. Tevens wordt gebruik gemaakt van de methode-onafhankelijke CITO-toetsen en van het AVI-Toetspakket.

We streven ernaar dat alle leerlingen in ieder geval een gemiddelde score behalen bij de Cito-toetsen (de scores lopen van A t/m E en C is het gemiddelde). Indien kinderen lager scoren hebben ze hiervoor extra ondersteuning nodig, met de ouders wordt de mogelijkheid van extra ondersteuning thuis besproken.

5.5 De zorg voor leerlingen met specifieke behoeften

Goede resultaten en zwakke resultaten zijn aanleiding voor extra hulp en aandacht.

Het leerlingvolgsysteem, observaties en de prestaties in de klas vormen de basis voor het vastleggen van een handelingsplan.

Op school zal getracht worden deze leerlingen zo goed mogelijk te begeleiden, maar ook hier geldt dat we ook van ouders ondersteuning verwachten. In dit verband zijn regelmatige gesprekken met de ouders van groot belang.

Verder bestaat de mogelijkheid voor leerlingen met specifieke leerproblemen, om in overleg met de ouders, advies aan de Stichting NOB te vragen.

Eventueel kan bij de Stichting NOB uw kind getest worden, ook leerlingen met sociaal-emotionele problemen kunnen langs deze weg verwezen worden.

5.6 De begeleiding van de leerlingen naar vervolgonderwijs

Er vindt een eindgesprek met de ouders en de leerling plaats waarbij de schoolresultaten besproken worden.

Bij terugkeer naar Nederland maken wij u er op attent dat in Nederland over de scholen voor voortgezet onderwijs, ten behoeve van de schoolkeuze, kwaliteitskaarten te vinden zijn op www.owinsp.nl

5.7 De algemene gang van zaken bij tussentijds vertrek van een leerling naar een andere school of bij terugkeer naar Nederland

Vlak voor het vertrek is er een eindgesprek tussen de ouders, de leerling en de leerkracht. Ouders ontvangen dan het leerling-dossier, dat meegenomen wordt naar de nieuwe school. Het dossier omvat:

- het school rapport;
- de gegevens uit het leerlingvolgsysteem;
- een bewijs van gevolgd onderwijs

6. De ouders

6.1 Het belang van de betrokkenheid van ouders

Van ouders en docenten wordt verwacht dat zij handelen in het belang van de leerling. Een goede samenwerking is daarom erg belangrijk. Om daarvoor te zorgen doen we ons best u goed te informeren.

Voor een goede communicatie tussen u en ons is het van belang dat we elkaar vertrouwen en begrip en respect voor elkaar hebben. Heeft u als ouder vragen m.b.t. ons onderwijs, dan kunt u die altijd aan ons stellen.

6.2 Klachtenregeling

Onze school heeft een klachtenregeling. Wanneer u een klacht heeft over de school of over een medewerker van de school dan kunt u hiervan gebruikmaken.

Uitgangspunt van de klachtenregeling is dat klachten, problemen, vragen en dergelijke in eerste instantie worden aangekaart bij degene die direct met de kwestie te maken heeft. Ouders met bijvoorbeeld een klacht over (het lesgeven van) een leerkracht kunnen dus niet bij het schoolbestuur terecht, voordat zij met de betreffende leerkracht hierover hebben gesproken. Hiermee wordt voorkomen dat de positie van de leerkracht (oftewel diens gezag in de klas) wordt ondermijnd. Daarnaast scheidt dit duidelijkheid over de rol en de positie van het schoolbestuur.

Scan hier voor meer informatie!

Bij een klacht wordt altijd een stappenplan gevolgd. Dat ziet er als volgt uit:

- Stap 1** De ouders bespreken de klacht met de betrokken leerkracht.
- Stap 2** Vinden de ouders en/of leerkracht geen bevredigende oplossing voor het probleem dan wordt het hoofd van de school ingeschakeld. Deze kan overigens ook al in de eerste stap bij de kwestie worden betrokken, maar alleen met instemming van één van beide partijen. Ook hier bestaat namelijk het gevaar dat het gezag van de leerkracht ondermijnd wordt.
- Stap 3** Indien ook na het overleg met het schoolhoofd de kwestie niet bevredigend kan worden opgelost, wordt de zaak voorgelegd aan het schoolbestuur. Deze zal een zo goed mogelijke oplossing nastreven.

Scan hier voor meer informatie!

7. Kwaliteitsbeleid

Onze school voert een actief kwaliteitsbeleid. Dit kwaliteitsbeleid leggen we telkens voor een periode van vier jaar vast in ons schoolplan.

Op basis van de resultaten van de leerlingen kijken we of de kwaliteit van het totale onderwijsaanbod op peil blijft.

Belangrijke onderdelen van het kwaliteitsbeleid zijn het volgen van bijscholingscursussen van het NOB, voor leerkrachten en bestuur, het lezen van vakliteratuur, gebruik maken van de aanbevelingen van de inspectie en het NOB.

Ieder jaar wordt een activiteitenplan opgesteld en aan het einde van het jaar geëvalueerd.

8. Praktische zaken

Lestijden en locaties

De lessen worden verdeeld over 36 weken van 2 ½ uur en nog twee cultuurlessen

De lessen worden op maandag- van 15:30 tot 18:00 uur (Bonn) en dinsdagmiddag van 15:00 tot 17:30 uur (Keulen) gegeven.

Afwezig

In de praktijk is gelukkig het verzuim gering, indien uw kind niet naar de Nederlandse les kan komen verzoeken wij u om dit aan de betreffende leerkracht tijdig te melden. Mocht u onverhoopt uw kind niet op tijd kunnen halen wilt u dat ook a.u.b. bij de leerkracht melden. Huiswerk dient dan wel ingehaald te worden.

Wat heeft uw kind nodig voor de Nederlandse les:

vanaf groep 3

- etui met kleurtjes, potlood, gum, puntenslijper, schaar en plakstift
- 2-gaats multomap met een aantal insteekhoesjes

vanaf groep 4

- etui met kleurtjes, potlood, gum, puntenslijper, schaar en plakstift
- 2-gaats multomap met een aantal insteekhoesjes en 6 tabbladen
- huiswerkschriften, boeken en een leesboek van de Nederlandse school

voor thuis is het heel nuttig om een woordenboek aan te schaffen (van Dale junior)

Wij adviseren om een aparte tas voor de Nederlandse les te gebruiken.

Pauze

Tijdens de les zal een korte pauze gehouden worden waarin de kinderen de gelegenheid krijgen een meegebrachte kleine gezonde snack te eten (niet teveel a.u.b.) en iets te drinken.

Regels voor begin en einde schooltijd

Het is belangrijk dat de lessen meteen kunnen beginnen, dus zorgt u ervoor dat uw kind op tijd komt.

Aan het einde van de les zal de leerkracht de deur openen en de kinderen kunnen worden afgehaald. Tevens heeft u dan de gelegenheid om afspraken te maken met de leerkracht indien gewenst. De leerkracht blijft op school totdat alle kinderen afgehaald zijn.

Wij vragen u wel uw kind op tijd af te halen.

Scan hier voor meer informatie!

9. Contactgegevens

9.1 Intern

Website: www.bbb-school.de

E-mail: info@bbb-school.de

Telefoon: +49 2247 916 7669

Teamleden:

Leerkracht Roland Rodenburg (roland@bbb-school.de)

Leerkracht Nadine Vermeiren (nadine@bbb-school.de)

Leerkracht Els Daemen (Els@bbb-school.de)

Schoolbestuur (bestuur@bbb-school.de)

Voorzitter Evert Smit

Penningmeester Chantal Schurink

Secretaris Machteld Beukema

ICT Lex van Rooij

Ouderraad Mirjam de Jong

9.2 Extern

Inspectie basisonderwijs buitenland

Website: www.owinsp.nl

E-mail: buitenland@onderwijsinspectie.nl

Vragen van ouders over onderwijs in het buitenland: +31 77 46 56 767

Stichting NOB

Website: www.stichtingnob.nl

Tel.: +31 70 300 10 55

9.3 Schoolverzekering

De school is aangesloten bij de Stichting NOB en komt daardoor in aanmerking voor de aansprakelijkheidsverzekering die het NOB met Aegon heeft afgesloten voor docenten, leerlingen en bestuursleden.

Bijlage 1 Aanmelding/Inschrijfformulier

Inschrijfformulier BibleBonnseBerg School

Om ons onderwijs en onze manier van werken, de begeleiding, activiteiten, schoolkosten en privacy goed te kunnen laten verlopen, vragen wij u bij de inschrijving van uw kind akkoord te gaan met onze algemene voorwaarden .

Door inschrijving van uw kind voor Nederlands Taal- en Cultuuronderwijs bij de BibleBonnseBerg School ontstaat er een overeenkomst tussen de school en u als ouder/verzorger (het inschrijfformulier bestaat uit 3 blz.).

Bij het allerlaatste item in de voorwaardenlijst, betreffende gebruik van foto's of filmpjes voor promotiedoeleinden, kunt u daarvoor vooraf toestemming weigeren. Uiteraard hopen we dat u ook met deze voorwaarde kunt instemmen, over het algemeen genomen vinden onze leerlingen het heel leuk om zichzelf terug te zien in een folder of een iets dergelijks. Het geeft zelfs vaak een gevoel van trots.

Om de inschrijving te kunnen completeren, vragen wij u een kopie van een geldig paspoort of identiteitskaart van het kind bij de inschrijving te voegen.

Algemene gegevens

Familienaam:

Woonadres:

Postcode en Stad:

Telefoonnummer:

Gezins situatie (Aantal kinderen / Leeftijden):

Welke taal (talen) wordt (worden) er thuis gesproken:

Moeder/Verzorgster:

Telefoonnummer moeder:

e-mail adres moeder:

Nationaliteit:

Vader/Verzorger:

Telefoonnummer vader:

e-mail adres vader:

Nationaliteit:

Algemene gegevens kind

Naam kind:

Geboortedatum kind:

Nationaliteit kind:

Datum aankomst van gezin/kind in (land):

Wat is de eerste taal van uw kind:

Wat is de tweede taal uw kind:

Verwachte verblijfsduur:

Medische bijzonderheden of evt. andere bijzonderheden:

Schoolloopbaan van het kind

A Overzicht van het tot nu toe gevolgde onderwijs binnen en buiten Nederland

B Het betreffende land waar dit onderwijs is gevolgd.

C Heeft het kind tijdens het onderwijs in het buitenland ook Nederlands onderwijs gevolgd en op welke manier? (Dagschool, NTC-school, Afstandsonderwijs: Edufax , IVIO-Wereldschool, INIO etc)

A. Dagonderwijs

B. Plaats en Land

C. NTC-onderwijs?

(in of buiten NL)

Overige relevante informatie betreffende de schoolloopbaan

Informatie lokale school

Naam school
Contactgegevens school
Groep /level Schooltijden
Instructietaal <ul style="list-style-type: none">☐ Engels☐ Duits☐ Anders, te weten:
Overige onderwijstalen <ul style="list-style-type: none">☐ Engels☐ Duits☐ Anders, te weten:
Hoe gaat het met de leerling op de dagschool?

Onderwijs en begeleiding

- 0 Ik ga akkoord met de inrichting van het onderwijs op de BBB-School, ik werk met de school samen om zo het onderwijs zo goed mogelijk te laten verlopen.
- 0 Ik ga akkoord met de wijze waarop de BBB-School de school organiseert (onder andere beschreven in de schoolgids en het schoolplan).
- 0 Ik verplicht mij tot het delen van informatie die relevant is voor de school in het kader van het onderwijs of de begeleiding van de leerling.

Schoolkosten

- 0 Ik ga akkoord met de betaling van het vastgestelde lesgeld inclusief éénmalig aanmeldingsgeld.
- 0 Voor het schooljaar 2016 – 2017 bedraagt het schoolgeld € 650, per schooljaar

Privacy

- 0 Ik geef toestemming aan de school om video's, foto's of verslagen van excursies, projecten, optredens, wedstrijden, feesten waarop mijn zoon/dochter voorkomt, te publiceren op het niet-openbare deel van de ICT-omgeving, met dien verstande dat op mijn expliciete verzoek een bijdrage waarop mijn zoon/dochter herkenbaar voorkomt direct zal worden verwijderd;
- 0 Ik geef toestemming om materiaal waarop mijn zoon/dochter herkenbaar voorkomt te gebruiken in nieuwsberichten op de openbare BBB-school website en op openbare BBB-social media, met dien verstande dat op mijn expliciete verzoek de bijdrage direct zal worden verwijderd;
- 0 Ik geef toestemming aan de school om tijdens schoolactiviteiten gemaakte foto's of korte filmpjes waarop mijn zoon/dochter voor komt te gebruiken voor promotionele doeleinden van de school (schoolgids, voorlichtingsfolders, website).

Algemene voorwaarden

- 0 Ik ga akkoord met de algemene voorwaarden (www.bbb-school.de / Impressum)

Datum / Plaats

Handtekening ouder/verzorger

Bijlage 2 Schoolkalender 2017 – 2018 BBB-school

Kalender BBB-school 2017 – 2018 Bonn

Maand	Datum	Bijzonderheden	Les Bonn
september	04	Introductie 2017/2018	x
	11		x
	18		x
	25		x
oktober	02		x
	09	Boekenproject	x
	16	BIS Herfstvakantie	nee
	23	Herfstvakantie	nee
	30	Herfstvakantie	nee
november	06		x
	13		x
	20		x
	27		x
december	02	OVB: zaterdag Sinterklaas	x
	04		x
	11	Les in de Amerikaanse kerk	x
	18	BIS Kerstvakantie	nee
	25	Kerstvakantie	nee
januari	01	Kerstvakantie	nee
	08	Les in de Amerikaanse kerk	x
	15		x
	22		x

Scan hier voor meer informatie!

	29	oudergesprekken	x
februari	05	oudergesprekken	x
	12	Carnaval	nee
	19		x
	26		x
maart	05		x
	12		x
	19		x
	26	Paasvakantie	nee
april	02	Paasvakantie	nee
	09		x
	16		x
	23		x
	28	OVB: zaterdag Koningsdag vieren	x
mei	30		x
	07		x
	14		x
	21	Pinkstervakantie	nee
	28		x
juni	04		x
	11		x
	18	oudergesprekken	x
	25	oudergesprekken	x

Scan hier voor meer informatie!

juli	02	laatste les	x
	09	Zomervakantie	

Start nieuwe schooljaar 2018 – 2019

3 september 2018

Bijlage 3 Kerndoelen basisonderwijs

Toelichting

Basisonderwijs bevordert brede vorming van kinderen. Het onderwijs richt zich op de emotionele en verstandelijke ontwikkeling, op de ontwikkeling van de creativiteit en het verwerven van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden. De kerndoelen zijn een operationalisering hiervan. De inhoud van de kerndoelen wordt bepaald door de vraag wat een leerling aan kennis en vaardigheden nodig heeft voor een succesvolle toekomst in vervolgonderwijs.

De kerndoelen zijn beschreven in de Brochure kerndoelen basisonderwijs 1998. Het geheel van samenhangende en daarom doorgenummerde kerndoelen geeft een beeld van het inhoudelijk aanbod van het basisonderwijs. De kerndoelen zijn ingedeeld in Nederlandse taal, Engelse taal, Friese taal, rekenen en wiskunde, oriëntatie op jezelf en de wereld, kunstzinnige oriëntatie, en bewegingsonderwijs. In dit artikel hebben we ons beperkt tot de kerndoelen voor Nederlandse taal als geheel en voor het NTC onderwijs relevante kerndoelen m.b.t. het onderwijs in Nederlandse cultuur. Kerndoelen zijn streefdoelen.

Ze geven aan wat iedere school in elk geval nastreeft bij leerlingen. Daarbij kunnen drie kanttekeningen geplaatst worden:

- In de eerste plaats omschrijven de doelen het eind van een leerproces, niet de wijze waarop ze bereikt worden. Met andere woorden, kerndoelen doen geen uitspraken over didactiek. Gezien het karakter van het basisonderwijs dienen leraren een beroep te doen op de natuurlijke nieuwsgierigheid en de behoefte aan ontwikkeling en communicatie van kinderen, en deze te stimuleren. Door een gestructureerd en interactief onderwijsaanbod, vormen van ontdekkend onderwijs, interessante thema's en activiteiten worden kinderen uitgedaagd in hun ontwikkeling.
- In de tweede plaats dienen inhouden en doelen zo veel mogelijk op elkaar te worden afgestemd, verbinding te hebben met het dagelijks leven en in samenhang te worden aangeboden. In concreet onderwijs zijn doorgaans doelen uit verschillende hoofdstukken tegelijk van belang. Taal bijvoorbeeld komt voor bij alle vakken. Aandacht voor cultuur is niet beperkt tot het kunstzinnig domein. Omgaan met informatietechnologie geldt voor alle gebieden.
- In de derde plaats dient er aandacht te worden besteed aan doelen die voor alle leergebieden van belang zijn: goede werkhouding, gebruik van leerstrategieën, reflectie op eigen handelen en leren, uitdrukken van eigen gedachten en gevoelens, respectvol luisteren en kritiseren van anderen, verwerven en verwerken van informatie, ontwikkelen van zelfvertrouwen, respectvol en verantwoordelijk omgaan met elkaar, zorg voor en waardering van de leefomgeving.

Scan hier voor meer informatie!

Per 1 augustus 2005 krijgt het basisonderwijs meer ruimte om zelf invulling te geven aan het onderwijs. Het aantal kerndoelen gaat van 115 terug naar 58. De basisscholen kunnen naast Engels op vrijwillige basis ook Frans of Duits aanbieden. In de kerndoelen nemen techniek, burgerschap en cultuureducatie nemen een belangrijke plaats in. De ministerraad heeft ingestemd met toezending aan de Tweede Kamer van het voorstel 'Herziening kerndoelen basisonderwijs' van minister Van der Hoeven van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Nederlandse taal

Taalonderwijs is van belang omdat de rol van taal bij het verwerven van inhouden en vaardigheden in alle leergebieden (en de transfer daartussen) evident is. Het onderwijs in Nederlands als tweede taal heeft dat besef de laatste jaren sterk doen groeien. Taalonderwijs is dus van belang voor het succes dat kinderen in het onderwijs zullen hebben en voor de plaats die ze in de maatschappij zullen innemen.

Daarnaast heeft taal een sociale functie. Kinderen dienen hun taalvaardigheid te ontwikkelen, omdat ze die nu en straks in de maatschappij hard nodig hebben. Dat houdt onder meer in dat het onderwijs waar mogelijk uitgaat van communicatieve situaties: levensechte en boeiende leesteksten, gesprekken over onderwerpen die kinderen bezig houden, een echte correspondentie met kinderen van andere scholen.

Taalverwerving en -onderwijs verlopen als het ware in cirkels: het gaat vaak om dezelfde inhouden, maar de complexiteit en de mate van beheersing nemen toe. Anders gezegd: het onderwijs in Nederlandse taal is er op gericht dat kinderen in de beheersing van deze taal in en buiten school steeds competentere taalgebruikers worden. Die competenties zijn te typeren in vier trefwoorden¹ : kopiëren, beschrijven, structureren en beoordelen. Die zijn niet zonder meer tot formuleringen in kerndoelen te verwerken, omdat het vaak gaat om een combinatie van competenties.

Met 'kopiëren' wordt bedoeld: zo letterlijk mogelijk een handeling nadoen (overschrijven van het bord bijvoorbeeld).

'Beschrijven' is op eigen wijze (in eigen woorden) toepassen van een vaardigheid. Dat kan inhouden: verslag uitbrengen, informatie geven of vragen.

'Structureren' houdt in: op eigen manieren ordening aanbrengen.

'Beoordelen' is reflectie op mogelijkheden, evalueren.

In het aanbod neemt de schriftelijke taalvaardigheid een belangrijke plaats in.

Scan hier voor meer informatie!

'Geletterdheid' veronderstelt meer dan alleen de techniek van lezen en schrijven. Ook inzicht in de maatschappelijke functie ervan en een positieve attitude maken er deel van uit.

Deze ontwikkeling begint eigenlijk al voor de basisschool, bij voorlezen en vertellen in het gezin, en wordt verder ontwikkeld in alle groepen.

Ook al is de ontwikkeling van de schriftelijke taalvaardigheid van belang, de ontwikkeling van de mondelinge taalvaardigheid verdient blijvende aandacht. Uitbreiding van de woordenschat, aandacht voor taal en denken, toepassen van luisterstrategieën, voorlezen en vertellen: het zijn activiteiten die de mondelinge taalvaardigheid verder ontwikkelen, maar daarnaast voorwaardelijk zijn voor het schriftelijk domein.

Beschouwing van taal en taalgebruik geeft kinderen 'gereedschappen' om over taal te praten en na te denken. Traditioneel ging het hierbij om grammatica, soms ook om de beschouwing van interessante taalverschijnselen. Tegenwoordig denkt men hierbij vooral aan inzicht in eigen en andermans taalgebruiksstrategieën, zodat een kind leert deze steeds bewuster en doelgerichter in te zetten. Naast aandacht voor taal als systeem is er ook reflectie op taalgebruik. Taalbeschouwing dient geen op zichzelf staand onderdeel te vormen, maar geïntegreerd te worden met (onderdelen uit) de overige domeinen.

Het zal duidelijk zijn dat onderwijs in Nederlands voor NTC Richting 3 kinderen, vaak een wat ander karakter heeft dan voor de Richting 1 en 2 kinderen: de beginsituatie van de leerlingen is anders, de didactiek verschilt, het aanbod is soms anders gefaseerd, er ligt meer nadruk op woordenschatuitbreiding. Maar voor alle leerlingen gelden in feite dezelfde doelen en hetzelfde aanbod. Veel van oorsprong autochtone kinderen die in achterstandssituaties opgroeien zijn ook gebaat bij didactische inzichten die door ervaring met onderwijs aan allochtone kinderen scherper zijn geworden. Eén van die inzichten is, dat taal in alle vakken een cruciale rol speelt bij het verwerven van kennis en vaardigheden in die 'andere vakken'.

Scan hier voor meer informatie!

Kerdoelen (zoals van toepassing ook na 2005)

Mondeling taalonderwijs

1. De leerlingen leren informatie te verwerven uit gesproken taal. Ze leren tevens die informatie, mondeling of schriftelijk, gestructureerd weer te geven.
2. De leerlingen leren zich naar vorm en inhoud uit te drukken bij het geven en vragen van informatie, het uitbrengen van verslag, het geven van uitleg, het instrueren en bij het discussiëren.
3. De leerlingen leren informatie te beoordelen in discussies en in een gesprek dat informatief of opiniërend van karakter is en leren met argumenten te reageren.

Schriftelijk taalonderwijs

4. De leerlingen leren informatie te achterhalen in informatieve en instructieve teksten, waaronder schema's, tabellen en digitale bronnen.
5. De leerlingen leren naar inhoud en vorm teksten te schrijven met verschillende functies, zoals: informeren, instrueren, overtuigen of plezier verschaffen.
6. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het lezen van school- en studieteksten en andere instructieve teksten, bij systematisch geordende bronnen, waaronder digitale.
7. De leerlingen leren informatie en meningen te vergelijken en te beoordelen in verschillende teksten.
8. De leerlingen leren informatie en meningen te ordenen bij het schrijven van een brief, een verslag, een formulier of een werkstuk. Zij besteden daarbij aandacht aan zinsbouw, correcte spelling, een leesbaar handschrift, bladspiegel, eventueel beeldende elementen en kleur.
9. De leerlingen krijgen plezier in het lezen en schrijven van voor hen bestemde verhalen, gedichten en informatieve teksten.

Taalbeschouwing, waaronder strategieën

10. De leerlingen leren bij de doelen onder 'mondeling taalonderwijs' en 'schriftelijk taalonderwijs' strategieën te herkennen, te verwoorden, te gebruiken en te beoordelen.
11. De leerlingen leren een aantal taalkundige principes en regels. Zij kunnen in een zin het onderwerp, het werkwoordelijk gezegde en delen van dat gezegde onderscheiden. De leerlingen kennen
 - regels voor het spellen van werkwoorden;
 - regels voor het spellen van andere woorden dan werkwoorden;
 - regels voor het gebruik van leestekens.
12. De leerlingen verwerven een adequate woordenschat en strategieën voor het begrijpen van voor hen onbekende woorden. Onder 'woordenschat' vallen ook begrippen die het leerlingen mogelijk maken over taal te denken en te spreken.

Scan hier voor meer informatie!

Mens en samenleving

35. De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
36. De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
38. De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen.

Natuur en techniek

Ruimte en Tijd

47. De leerlingen leren de ruimtelijke inrichting van de eigen omgeving te vergelijken met die in omgevingen elders, in binnen- en buitenland, vanuit de perspectieven landschap, wonen, werken, bestuur, verkeer, recreatie, welvaart, cultuur en levensbeschouwing. In ieder geval wordt daarbij aandacht besteed aan twee lidstaten van de Europese Unie en twee landen die in 2004 lid werden, de Verenigde Staten en een land in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.
48. Kinderen leren over de maatregelen die in Nederland genomen worden/ werden om bewoning van door water bedreigde gebieden mogelijk te maken.
50. De leerlingen leren omgaan met kaart en atlas, beheersen de basistopografie van Nederland.
53. De leerlingen leren over de belangrijke historische personen en gebeurtenissen uit de Nederlandse geschiedenis en kunnen die voorbeeldmatig verbinden met de wereldgeschiedenis.

Voor verdere informatie <http://www.slo.nl/themas/00022/>

